

# Nyhedsbrev fra netværk om indslæbte og invasive marine arter

Marts 2007

Ved havforsker mødet i januar 2007 blev der holdt en miniworkshop om invasive marine arter. Dette resulterede i dannelsen af et 'netværk i invasive arter', som på nuværende tidspunkt har deltagelse af over 50 forskere, forvaltere og andre naturinteresserede. Gennem netværket kan information omkring dette spændende emne hurtigt viderefremmes og potentielle samarbejder etableres. Interesserede kan komme på email-listen ved at kontakte Peter Stæhr ([pastahr@bi.ku.dk](mailto:pastahr@bi.ku.dk)). Netværkets styregruppe (Ole Tendal (ZOO), Ulrik C. Berggreen (SNS), Kathe Rose (ZOO), Ruth Nielsen (Botanisk museum), Erik Hoffmann (DFU), Inger Weidema (SNS) og Peter Stæhr (FBL, KU), holdt d. 6. marts et møde. Her blev det besluttet at udarbejde et nyhedsbrev (1-2 gange om året) med oplysninger om aktuelle aktiviteter omkring invasive arter.

## **Netværkets formål**

Vi opsummerede følgende overordnede formål med netværkets arbejde:

- Skabe overblik over invasive/introducerede/indslæbte arter i den Danske marine natur
- Identificere arter som man skal være særligt opmærksomme på – information som er vigtig at formidle til folk som udfører miljøovervågning
- Frembringe information om problemets status og udvikling til en bred gruppe af interesserede, herunder forvaltere og politikere
- Arbejde for gennemførelse af et større dansk nationalt projekt

Virkemidler:

- Afholdelse af foredrag, workshops, og symposiums
- Udsendelse af nyhedsbreve
- Skrive artikler til danske og internationale tidsskrifter

## **Sket siden miniworkshop'en**

Siden workshoppen har der været adskillige medie-overskrifter om invasive marine arter og information om vores netværk (<http://avisen.dk/jagten-eksotiske-havdyr-260107.aspx>). Artikler inkluderer 'Grovæder har kurs mod danske farvande' Berlingske Tidende, 30 November 2006, 'Amerikansk hummer fanget i Øresund' Politiken, Indland 21 Jan, 2007, 'Dræbersnegle invaderer Limfjorden' Politiken, Indland 15. jan 2007, 'Store østers truer fuglelivet i Vadehavet' Politiken, Indland 7 Jan, 2007, 'Krabbe med boksehandsker fanget i Kattegat' DR Nyheder, 13 februar, Indland, 2007. 'Stadig flere fremmede arter i danske farvande', Ritzaus Bureau 25. januar, 'Bokserkrabbe har spredt sig i nordiske farvande' Ingeniørens nyhedsbrev 15. februar. Og der er skrevet videnskabelige artikler:



Bokserkrabbe har  
spredt sig i nordiske f



Jensen & Knudsen  
alien species DK.pdf



Nye fund i Danmark  
af den kinesiske uldhå

Maj udgaven af det danske tidsskrift 'Vand og Jord' vil desuden indeholde en artikel om om marine bundlevende indførte invertebrater in Danmark.

Der er endvidere kommet henvendelser fra personer i netværket med oplysninger eksisterende hjemmesider og databaser:

Et svensk projekt *Aqualiens* om fremmed/invasivt zooplankton:

<http://www.aqualiens.tmb.gu.se/index.html>

En fælles nordisk hjemmeside: <http://www.nobanis.org/default.asp>

Billeder af *Mnemiopsis leidyi*: <http://www.zin.ru/projects/invasions/gaas/mnelei.htm>

En tysk national checkliste:

[www.aquaticinvasions.ru/2006/AI\\_2006\\_1\\_4\\_Gollasch\\_Nehring.pdf](http://www.aquaticinvasions.ru/2006/AI_2006_1_4_Gollasch_Nehring.pdf)

FN's Søfartsorganisation IMO's programhjemmeside: <http://globallast.imo.org/>

Hjemmeside og database for Østersøen: <http://www.ku.lt/nemo/>

Endelig er der masse af interessant viden at hente hos wikipedia encyclopedien:

[http://en.wikipedia.org/wiki/Invasive\\_species](http://en.wikipedia.org/wiki/Invasive_species)

### **Aktiviteter i Skov og Naturstyrelsen (SNS)**

SNS skal i gang med at udarbejde en handlingsplan for indslæbte og invasive organismer i den danske natur i løbet af 2007, hvor man bl.a. påtænker at udarbejde en liste over de mest betydningsfulde invasive arter i Danmark. SNS vil overveje om man kan hjælpe med at holde netværket i gang efter afholdelse af workshoppen d. 17. august 2007 (se nedenunder), idet handlingsplanen og opfølgning på handlingsplanen forventes at strække sig til 2010.

SNS er involveret i et Baltisk projekt om invasive arter: NOBANIS ([www.nobanis.org](http://www.nobanis.org)) se også (<http://www.nobanis.org/About.asp>) hvor Inger Weidema er ansvarlig for at koordinere det danske bidrag. NOBANIS indeholder fakta ark for invasive arter, en database for en række nordiske lande, som de selv vedligeholder (landene er: Danmark, Finland, Færøerne, Tyskland, Grønland, Island, Estland, Letland, Litauen, Norge, Polen, Sverige og Rusland). SNS står for at vedligeholde den danske database. NOBANIS er et administrativt værktøj. Artsnavne, og navngivning af hybrider afklares så vidt muligt efter fælles standarder (ITIS mv.) idet man dog på pragmatisk vis tilstræber at have fælles navngivning for at lette visningen på den fælles portal (databasen tillader visning af synonymmer hvorfor navngivning ikke er typisk vil frembyde væsentlige problemer).

Databasen anvender følgende definitioner:

- "Ikke-hjemmehørende art" (syn.: introduceret art eller fremmed art) - en art, underart eller lavere taxon (som en varietet, race, proveniens eller stamme) introduceret uden for dens naturlige, tidligere eller eksisterende, udbredelsesområde; inkluderende en hvilken som helst del, kønscelle, frø, æg eller afkom fra en sådan art, som måtte overleve og efterfølgende reproducere sig;
- "Invasiv art" (syn.: invasiv fremmed art (IAS)) - en ikke-hjemmehørende art, hvis introduktion og/eller spredning truer den biologisk mangfoldighed;

- "Introduktion" - flytning ved menneskelig mellemkomst, ubevidst eller bevidst, af en ikke-hjemmehørende art uden for dens naturlige udbredelse (tidligere eller eksisterende). Denne flytning kan enten være indenfor et land, mellem lande eller områder udenfor national jurisdiktion.

Definitionerne er en oversættelse af de definitioner der anvendes i beslutning VI/23 ved COP 6 (for den præcise ordlyd (på engelsk) henvises til [Konventionens beslutning VI/23](#))

Kathe Rose er engageret i en web baseret identifikationsguide til fauna, som formentligt vil blive præsenteret fra NOBANIS portalen. Guiden omhandlede oprindeligt Østersøen, men pga. stor interesse omfatter arbejdet nu hele NØ Atlanten. Kathe starter med de nemmeste arter. Guiden baseres på billeder med pile og tekst. Guiden kommer formodentlig til at omfatte ca. 100 arter.

### ***Kvalitetskontrol af indberetninger***

Det er vigtigt med en koordineret kvalitetskontrol af de indberetninger lægfolk og eksperter indberetter. På styregruppemødet var der enighed om at der skal udarbejdes en beskrivelse af hvordan man bør opbevare organismene, og hvilke informationer der er vigtige at notere. Denne beskrivelse vil udarbejdes af Ole Tendal, Ruth Nielsen, Erik Hoffman og Kathe Rose Jensen. Så snart en art er verificeret, videreføres informationen til Inger Weidema som lægger data ud på NOBANIS databasen.

### ***Symposium om marine indførte arter i Danmark og nabolande***

Endelig er et 1-dags 'Symposium om marine indførte arter i Danmark og nabolande' blevet planlagt. Formålet er at bringe videnskabsfolk, administratorer, naturalister, og studerende sammen for at diskutere problematikken, udveksle forskningsideer og skabe nye samarbejder. Symposium vil blive afholdt i Auditorium A, Institut for Biologi, Københavns Universitet, Universitetsparken 15, 2100 Kbh. Ø (ved siden af Zoologisk Museum), Fredag d. 17 August 2007, 9.30-17.00. Der vil være et gebyr på 100 kr til dækning af kaffe, te og kager (der er et cafeteria tæt ved hvor man kan købe frokost). Tilmeldingsfrist er d. 17 Juli 2007, og man tilmeldes ved at sende en email til Mads S. Thomsen ([m.thomsen@ecu.edu.au](mailto:m.thomsen@ecu.edu.au)), Thomas Wernberg ([t.wernberg@ecu.edu.au](mailto:t.wernberg@ecu.edu.au)) eller Peter A. Stæhr ([pastahr@bi.ku.dk](mailto:pastahr@bi.ku.dk)). Da der er begrænset plads er tilmelding bindende og der er 'first come - first served'. Interesserede foredragsholdere kan i emailen vedlægge en titel med et par linjer om emnet. Foredrag kan omhandle ALLE emner vedrørende marine indførte arter, dog med fokus på Danske og/eller nabofarvande. Foredraget skal være på dansk eller engelsk, af 15 minutters varighed (inklusive 2-3 minutters med spørgsmål) og laves i Powerpoint. Mere opdateret information vil senere kunne findes på: <http://cem.ecu.edu.au/coastal-marine/nis.php>.

--- SLUT ---